

Definice. Poset (P, \leq) se nazývá průsekový, resp. spojový polosvaz, jestliže každá jeho dvouprvková podmnožina má infimum, resp. supremum. Je-li poset současně průsekovým i spojovým polosvazem, nazývá se svaz.

Terminologie a značení:

- Infimum dvouprvkové množiny $\{x, y\}$ nazveme průsekem x, y a značíme $x \sqcap y$.
- Supremum dvouprvkové množiny $\{x, y\}$ nazveme spojením x, y a značíme $x \sqcup y$.

Samostatná práce:

- Zapište definice průseku a spojení pomocí matematických symbolů.
- Pro různé příklady posetů rozhodněte, zda se jedná o průsekový polosvaz, spojový polosvaz, svaz. Určete průseky a spojení jejich prvků, pokud existují.
- Rozhodněte, kdy Hasseův diagram představuje graf průsekového polosvazu, resp. spojového polosvazu, resp. svazu.

Definice. Podposet (P, \leq) svazu (S, \leq) se nazývá podsvaz svazu (S, \leq) , jestliže je (P, \leq) svaz a operace průsek a spojení jsou zúženými příslušných operací v S na množinu P .

Věta:

(a) Nechť (P, \leq) je průsekový polosvaz. Pak platí:

- $\forall x \in P: x \sqcap x = x$ (idempotentnost).
- $\forall x, y \in P: x \sqcap y = y \sqcap x$ (komutativnost).
- $\forall x, y, z \in P: (x \sqcap y) \sqcap z = x \sqcap (y \sqcap z)$ (asociativnost).

(b) Nechť (P, \leq) je spojový polosvaz. Pak platí:

- $\forall x \in P: x \sqcup x = x$ (idempotentnost).
- $\forall x, y \in P: x \sqcup y = y \sqcup x$ (komutativnost).
- $\forall x, y, z \in P: (x \sqcup y) \sqcup z = x \sqcup (y \sqcup z)$ (asociativnost).

Samostatná práce:

- Dokažte předchozí větu.

Poznámka: Vlastnosti lze přenést na libovolný konečný počet prvků.

Věta:

Nechť (S, \leq) je svaz. Pak platí (absorbce):

- $\forall x, y \in S: x \sqcap (x \sqcup y) = x$.
- $\forall x, y \in S: x \sqcup (x \sqcap y) = x$.
- $\forall x, y \in S: x \leq y \Leftrightarrow x \sqcap y = x \Leftrightarrow x \sqcup y = y$.
- $\forall x, y, z \in S: x \leq y \Rightarrow x \sqcap z \leq y \sqcap z \wedge x \sqcup z \leq y \sqcup z$.

Samostatná práce:

- Dokažte předchozí větu.
- Ukažte na případu pentagonu, že obrácená implikace v posledním tvrzení neplatí.

Věta. Nechť (S, \leq) je svaz. Pak platí (polodistributivnost):

- $\forall x, y, z \in S: (x \sqcap z) \sqcup (y \sqcap z) \leq (x \sqcup y) \sqcap z$.
- $\forall x, y, z \in S: (x \sqcap y) \sqcup z \leq (x \sqcup z) \sqcap (y \sqcup z)$.

Samostatná práce:

- Dokažte předchozí větu.
- Ukažte na případu diamantu, že v obecně neplatí distributivní rovnost.

Definice. Svaz (S, \leq) se nazývá distributivní, jestliže platí:

$$\forall x, y, z \in S: (x \sqcap z) \sqcup (y = (x \sqcup y) \sqcap z \text{ a zároveň}$$

$$\forall x, y, z \in S: (x \sqcap y) \sqcup z = (x \sqcup z) \sqcap (y \sqcup z).$$

Věta. Svaz (S, \leq) je distributivní $\Leftrightarrow [\forall x, y, z \in S: (x \sqcap z = y \sqcap z \wedge x \sqcup z = y \sqcup z) \Rightarrow x = y]$.

Samostatná práce:

- Dokažte předchozí větu.
- Dokažte, že $(P(M), \subseteq)$ je distributivní svaz.
- Dokažte, že pentagon není distributivní svaz.

Definice. Necht' (S, \leq) je svaz s nulou a jednotkou. Komplementem prvku $x \in S$ se nazývá každý prvek $x' \in S$, pro který platí: $x \sqcap x' = 0 \wedge x \sqcup x' = 1$. Svaz s nulou a jednotkou se nazývá komplementární, jestliže jeho každý prvek má aspoň jeden komplement.

Samostatná práce:

- Co je komplementem 0 a co je komplementem 1 ve svazu s nulou a jednotkou?
- Najděte příklad svazu, který
 - a) je komplementární a každý jeho prvek má právě jeden komplement;
 - b) Je komplementární, jeden nebo více jeho prvků má víc než jeden komplement;
 - c) není komplementární.
- Určete komplement množiny A ve svazu $(P(M), \subseteq)$.
- Musí být podsvaz komplementárního svazu komplementární?
- Dokažte, že izomorfní obraz komplementárního svazu je komplementární.

Věta. Necht' (S, \leq) je distributivní svaz. Pak ke každému prvku existuje nejvýše jeden komplement.

Samostatná práce:

- Dokažte předchozí větu.

Poznámka. Další informace o svazech lze najít např. v

<http://www.math.muni.cz/~kucera/texty/Svazy2010.pdf>